

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MARKLOWICE ZA ROK 2014.**

Marklowice kwiecień 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.
2. Podstawa prawna.
3. Ilości i możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
6. Liczba mieszkańców.
7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
9. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku niektórych frakcji odpadów oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.
10. Podsumowanie i wnioski.

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna.

Podstawę prawną do sporządzenia niniejszej analizy stanowi Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). W art. 9tb ww. ustawy określony został wymagany zakres takiej analizy.

3. Ilości i możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Na podstawie obowiązującego w Polsce prawa podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Na terenie gminy Marklowice nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych ze względu na brak odpowiedniej instalacji. Zgodnie z założeniami WPGO gmina Marklowice należy do Regionu III, w którym ze względu na brak instalacji termicznego przekształcania odpadów podstawową metodą zagospodarowania odpadów jest ich mechaniczno-biologiczne przetwarzanie.

W roku 2014 na terenie gminy Marklowice zebrano łącznie 1064,70 Mg odpadów komunalnych w postaci zmieszanej. Odpady w całości zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12 w instalacjach regionalnych i zastępczych znajdujących się w Regionie III.

tab. 1. Informacja o masie odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 oraz sposobie ich zagospodarowania.

Instalacja do której zostały przekazane odpady	Masa przekazanych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
Cofinko Poland Sp. z o.o., ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój	801,2	R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11.
Eko Mar Sp. z o.o., ul. Rozwojowa 1, 44-335 Jastrzębie Zdrój	124,3	R12
Komart Sp. z o.o., ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów	62,0	R12
PST Transgór, ul. Norwida 34, 44-335 Jastrzębie Zdrój	74,1	R12
Zakład Przerobu Odpadów Komunalnych, ul. Kolberga 65, 44-251 Rybnik	3,1	R12

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 zebrane w sposób selektywny w gminie Markłowice w 2014 r. w ilości 250,9 Mg w większości przekazane zostały do instalacji zastępczej. Do instalacji regionalnej trafiło tylko 2,9 Mg tych odpadów. Odpady w całości zostały poddane kompostowaniu.

Pozostałe odpady zaliczane do odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 15 01 01 – opakowania z papieru i tektury w ilości 16,5 Mg zostały zagospodarowane w procesie recyklingu materiałowego lub zmagazynowane przed późniejszym ich zagospodarowaniem.

Żadne odpady ulegające biodegradacji nie zostały przekazanych do składowania na składowisku odpadów.

tab. 2. Informacja o masie odebranych odpadów biodegradowalnych oraz sposobie ich zagospodarowania.

Instalacja do której zostały przekazane odpady	Kod i nazwa odpadu	Masa przekazanych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
Eko Mar Sp. z o.o., ul. Rozwojowa 1, 44-335 Jastrzębie Zdrój	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	5,2	B6 Recykling materiałowy
AMH RECYKLING, ul. Pszowska 307, 44-300 Wodzisław Śl.	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	10,9	B6
Zakład Przerobu Odpadów Komunalnych, ul. Kolberga 65, 44-251 Rybnik	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	0,4	zbieranie/magazynowanie

Cofinko Poland Sp. z o.o., ul. Dębina 36, 44-335	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	248,0	R12 Kompostowanie
Best-eko Sp. z o.o., ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	2,9	R12

W 2014 r. w wyniku przetwarzania odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 uzyskano odpady o kodzie 19 12 12, które zostały przekazane do unieszkodliwiania w procesie D5 w regionalnej i zastępczej instalacji na terenie Regionu III województwa śląskiego.

Znajdujące się w Regionie III województwa śląskiego instalacje (w tym zastępcze) zabezpieczają odbiór i przetworzenie wszystkich zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania powstających na terenie gminy Marklowice.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Gmina Marklowice nie posiada środków na wybudowanie własnej instalacji spełniającej wymogi regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Potrzeby inwestycyjne w dalszej perspektywie związane są przede wszystkim z rozbudową selektywnego zbierania odpadów w istniejącym PSZOK poprzez rozszerzenie asortymentu odbieranych tam odpadów a w związku z tym ewentualny zakup odpowiednich pojemników i kontenerów. Ponadto w celu lepszego zabezpieczenia gruntu przed ewentualnym wyciekami substancji niebezpiecznych planowana jest wymiana posadzki w boksie na odpady niebezpieczne, który zlokalizowany jest na terenie PSZOK.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

tab. 3. Koszty poniesione w 2014 r. na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami w gminie

Odbieranie i zagospodarowanie odpadów oraz obsługa PSZOK przez firmę Tonsmeier	329.359,81
Obsługa systemu i koszty operacyjne	84.932,63
Dopłaty dla rodzin wielodzietnych	3.120,00
RAZEM KOSZTY	417.412,44

Zadłużenie z tytułu nieuiszczonych przez właścicieli nieruchomości opłat za 2013 r. i 2014 r. wynosi razem (stan na 31 grudnia 2014 r.) – 34.495,70 zł.

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2014 r. wyniosły (stan na 31 grudnia 2014 r.) – 490.571,31 zł.

Z powyższych danych wynika, że w 2014 roku powstała nadwyżka finansowa z tytułu ponoszonych opłat w stosunku do poniesionych kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Ponadto od 1 stycznia 2015 roku na terenie gminy została wprowadzona selektywna zbiórka popiołu i żużla. Sелеktywne zbieranie tego odpadu pozwala przekazywać go bezpośrednio na składowisko odpadów z pominięciem RIPOK, co przy dużym udziale procentowym popiołu w strumieniu odpadów komunalnych ma znaczący wpływ na koszty zagospodarowania odpadów i pozwoliło uzyskać korzystne dla gminy warunki finansowe w przetargu na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2015 i 2016. W związku z powyższym w I kwartale 2015 r. koszty funkcjonowania systemu zostały ponownie przeanalizowane. Uwzględniono inwestycyjne potrzeby finansowe (PSZOK) oraz fakt, że w 2015 r odpady z terenu gminy będą odbierane i zagospodarowywane przez nowego przedsiębiorcę na nowych warunkach finansowych. *Uchwałą nr IV/27/15 Rady Gminy Marklowice z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie: wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie gminy ustalono nową stawkę opłaty w wysokości 7 zł, w przypadku gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Obniżenie stawki opłaty doprowadzi do zniwelowania nadwyżki finansowej z tytułu ponoszonych przez mieszkańców opłat a większa różnica pomiędzy opłatą za selektywne i nieselektywne zbieranie odpadów powinna dodatkowo zachęcić do selektywnej zbiórki odpadów niewielki odsetek osób, które dotychczas nie segregują odpadów i przekazują wszystkie jako zmieszane.*

6. Liczba mieszkańców.

Gmina Marklowice liczy 5450 mieszkańców (stan na 31.12.2014 r. wg danych Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Marklowice). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych przez właścicieli nieruchomości, ujętych zostało 5039 osób (stan na 31.12.2014 r.). Różnica w podanych liczbach wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych

zawodowo, które ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy. Na bieżąco prowadzone są czynności mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Na terenie gminy Markłowice w 2014 r. nie stwierdzono przypadków, w których właściciele nieruchomości pozbywający się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy nie posiadaliby umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

W związku z powyższym w 2014 r. nie było prowadzone żadne postępowanie zmierzające do ustalenia obowiązku uiszczenia opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy w 2014 r. z podziałem na kody odpadów.

Kod i nazwa odpadu	Ilość [Mg]
15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	16,50
15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	84,70
15 01 07 - Opakowania ze szkła	114,90
17 01 01 - Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	5,20
17 01 02 - Gruz ceglany	4,40
19 12 12 - Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	8,70
20 01 99 - Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,20
20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	250,90
20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1064,70

20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	82,60
Razem :	1632,90

9. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku niektórych frakcji odpadów oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów obliczone zostały na podstawie wytycznych w Rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz Rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów.

9.1. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Ilość odpadów (papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła) poddanych recyklingowi na podstawie sprawozdań kwartalnych przedsiębiorców odbierających odpady przyjęta do obliczeń wynosi 234,7 Mg.

poziom recyklingu do osiągnięcia w 2014 r.	14 %
osiągnięty poziom recyklingu	49,3 %

Wymagany poziom recyklingu został osiągnięty.

9.2. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

poziom recyklingu do osiągnięcia w 2014 r.	38 %
osiągnięty poziom recyklingu	100 %

Wymagany poziom recyklingu został osiągnięty.

9.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

dopuszczalny poziom masy odpadów	50 %
uzyskany poziom ograniczenia masy odpadów	0 %

Dopuszczalny poziom masy odpadów nie został przekroczony.

10. Podsumowanie i wnioski.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice za rok 2014 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie zebranych danych można jednoznacznie stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice oparty o akty normatywne różnego szczebla funkcjonuje prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Gmina Marklowice wywiązała się z narzuconego ustawowo obowiązku recyklingu i osiągnęła wysoki poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz 100% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Niewątpliwym wpływem na uzyskane wyniki miały dwa równoległe czynniki: świadomość mieszkańców, wyniesiona z dotychczasowej praktyki o korzyściach wynikających z segregowania odpadów komunalnych u źródła pogłębiona przez akcję informacyjną prowadzoną przez gminę oraz poddanie innym niż składowanie procesom przetwarzania większości odpadów komunalnych w tym wszystkich odpadów zmieszanych i odpadów ulegających biodegradacji.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2014 roku (1632,90 Mg) w stosunku do roku 2013 (997,2 Mg) wskazuje na wzrost do roku poprzedniego o około 63,7 %, co pozwala przypuszczać, że znacznie zmniejszyła się ilość odpadów spalanych w domowych kotłowniach oraz trafiających na tak zwane dzikie wysypiska. Należy sądzić, że w latach następnych nie nastąpi już tak duże zwiększenie masy odpadów komunalnych.

Nowy system gospodarki odpadami wiązał się z wprowadzeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi co stanowiło trudne zadanie, ponieważ wcześniej problematykę tą regulował sam rynek. Powstała w 2014 roku nadwyżka finansowa z tytułu ponoszonych przez właścicieli nieruchomości opłat wymusiła przeanalizowanie kosztów funkcjonowania systemu i ponowną kalkulację stawki. Obliczona niższa stawka opłaty, która obowiązuje od 1 kwietnia 2015 r. powinna zniwelować powstałą nadwyżkę do końca 2016 roku – czyli do czasu, w którym gminę obsługiwał będzie aktualnie wybrany przedsiębiorca odbierający odpady.